

Informatie over de integratie van duurzaamheidsrisico's Mn Services Fondsenbeheer B.V.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. (hierna aangeduid als MN) beheert beleggingsfondsen voor haar opdrachtgevers en stelt voor deze beleggingsfondsen kaders op waaraan beleggingen dienen te voldoen. MN is ervan overtuigd dat beleggingen van fondsbeheerders invloed hebben op onze leefomgeving, en onze leefomgeving invloed heeft op beleggingen. Daarom neemt MN duurzaamheidsrisico's in ogenschouw bij het nemen van beleggingsbeslissingen. In deze tekst is beschreven hoe MN omgaat met duurzaamheidsrisico's heeft geïntegreerd in beleggingsbeslissingen voor de door MN beheerde beleggingsfondsen .

Daarnaast wil MN namens haar opdrachtgevers een bijdrage leveren aan het beperken van de opwarming van de aarde tot 1,5 graden. Hiertoe heeft MN [klimaatactieplannen](#) opgesteld die aansluiten bij de afspraken die zijn gemaakt in het Akkoord van Parijs en het Nederlandse Klimaatcommitment. Ook beoogt MN met het beleggingsbeleid van een aantal door MN beheerde beleggingsfondsen een positieve impact op ESG-factoren¹ te bewerkstelligen. Hierbij staat de 'E' voor Environment (ecologisch), de 'S' voor Social (sociaal) en de 'G' voor Governance (goed ondernemingsbestuur). Een toelichting op duurzaamheidskenmerken van deze beleggingsfondsen is [hier](#) te vinden. MN probeert ook te voorkomen dat de beleggingen een negatieve impact hebben op duurzaamheidsfactoren, d.w.z. geen ongunstige effecten hebben op het ecologische en sociale omstandigheden. Een beschrijving hiervan en een rapportage hierover is opgenomen in de [Verklaring over ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren](#).

MN verstrekt deze informatie over de integratie van duurzaamheidsrisico's in beleggingsbeslissingen op grond van transparantieplichtingen uit de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Het doel van deze Europese wetgeving is het verkrijgen van meer transparantie voor beleggers op het gebied van duurzaamheid. Dit wordt bereikt door de introductie van verschillende transparantieplichtingen van financiële marktdeelnemers, zoals MN. Specifiek bevat dit document informatie op grond van artikel 3 SFDR (over de gedragslijnen inzake duurzaamheidsrisico's) en artikel 5 SFDR (over integratie van duurzaamheidsrisico's in het beloningsbeleid).

Duurzaamheidsrisico's in beleggingsbeslissingen – informatie in het kader van artikel 3 SFDR (transparantie over gedragslijnen inzake duurzaamheidsrisico's)

Wat zijn duurzaamheidsrisico's?

Een duurzaamheidsrisico is het risico dat de waarde van een belegging kan dalen als gevolg van een gebeurtenis of omstandigheid op ESG-gebied. Voorbeelden van ecologische gebeurtenissen of omstandigheden die een duurzaamheidsrisico kunnen vormen zijn klimaatverandering, schaarste van natuurlijke hulpbronnen en vervuiling. Bij sociale gebeurtenissen of omstandigheden kan gedacht worden aan arbeids- en productaansprakelijkheidskwesties. Governance gerelateerde gebeurtenissen of omstandigheden zijn bijvoorbeeld zeggenschap van aandeelhouders, ondernemingsethiek, diversiteit en beloning van bestuurders.

Duurzaamheidsrisico's kunnen de waardering van beleggingen op verschillende manieren negatief beïnvloeden. Met betrekking tot klimaatverandering bestaat bijvoorbeeld het onderscheid tussen transitie- en fysieke risico's. Transitierisico's hangen vooral samen met de gevolgen van acties die nodig zijn, zoals een stringenter klimaatbeleid, om de doelstellingen van het Parijsakkoord te kunnen behalen. Zo kunnen

¹ Onder de term ESG-factoren vallen de duurzaamheidsfactoren "ecologische, sociale en werkgelegenheidszaken, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en van omkoping" zoals gedefinieerd in de SFDR, maar ook verdere "governance" factoren (goed ondernemingsbestuur) zoals zeggenschap van aandeelhouders, ondernemingsethiek, diversiteit en beloning van bestuurders.

kosten voor ondernemingen oplopen als gevolg van hogere CO2-belastingen en dienen investeringen gerelateerd aan fossiele brandstoffen mogelijk vervroegd te worden afgeschreven als wordt overgestapt op schonere energiebronnen. Transitierisico's zijn onder te verdelen zijn in wet- en regelgevingsrisico's, technologische risico's, marktrisico's en reputatierisico's. Fysieke risico's hangen vooral samen met de gevolgen van een temperatuurstijging op aarde. De financiële prestaties van organisaties worden bijvoorbeeld beïnvloed door veranderingen in de voedselveiligheid, extreme temperatuurveranderingen en door veranderingen in de beschikbaarheid en kwaliteit van water. Daarnaast kent de impact van duurzaamheidsrisico's verschillende reikwijdtes zoals op het niveau van specifieke ondernemingen, sectoren of landen.

Inschatting en integratie duurzaamheidsrisico's

MN neemt relevante ESG-factoren mee in beleggingsbeslissingen en beoogt zo minder in ondernemingen te beleggen die de grootste duurzaamheidsrisico's lopen. Hierdoor wordt het duurzaamheidsrisico van beleggingsportefeuilles verlaagd. De eerste stap naar integratie van ESG-factoren in de door MN beheerde beleggingsportefeuilles, is het identificeren van materiële duurzaamheidsrisico's en ESG-kansen. Hiervoor kunnen ESG-scores en onderdelen van deze scores worden gebruikt. ESG-factoren waarmee rekening kan worden gehouden zijn onder meer, maar niet beperkt tot 'ecologische thema's als "koolstofintensiteit en -uitstoot", biodiversiteit", "waterschaarste", "circulaire economie" en sociale thema's, als: "arbeidstransitie" en "geneesmiddelen, gezondheidszorg" en governance thema's als "bestuurspraktijken". De volgende stap van integratie van ESG-factoren bestaat eruit om deze ESG-analyse op te nemen in de beleggingsbeslissingen zoals bijvoorbeeld screening middels een customized benchmark. De laatste stap van integratie van ESG-factoren en beheersing van duurzaamheidsrisico's bestaat uit het periodiek monitoren of de beleggingen voldoen aan de gestelde eisen. De wijze waarop duurzaamheidsrisico's gemitigeerd worden verschilt per beleggingscategorie. MN legt daarom per beleggingscategorie vast welke ESG-factoren zij meeneemt om zo het duurzaamheidsrisico in de betreffende beleggingsportefeuille te verminderen.

Bij een nieuwe beleggingsportefeuille of een herziening van een bestaande beleggingsportefeuille wordt door MN onderzocht of er passende mogelijkheden zijn voor verdere mitigatie van duurzaamheidsrisico's. Wanneer MN het voornemen heeft een bestaand beleggingsproduct aan te passen, wordt de wijziging voorgelegd aan opdrachtgevers en na goedkeuring geïmplementeerd.

MN identificeert en beperkt duurzaamheidsrisico's in de beleggingsfondsen met verschillende instrumenten voor maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB), namelijk: 1) uitsluitingen; 2) actief aandeelhouderschap (engagement); 3a) integratie van duurzaamheidsrisico's bij de selectie van fondsmanagers; en 3b) integratie van duurzaamheidsrisico's gedifferentieerd naar beleggingscategorie. Hieronder wordt beschreven hoe MN van deze instrumenten gebruikt om duurzaamheidsrisico's te beperken in de door MN beheerde beleggingsfondsen.

1. Uitsluitingsbeleid

Op de beleggingsfondsen is het MN uitsluitingsbeleid van toepassing. Dit uitsluitingsbeleid ziet op landen en op ondernemingen. Zo wordt er niet belegd in staatsobligaties van landen waarvan de regering is onderworpen aan sancties die door de VN Veiligheidsraad en/of de Europese Unie zijn uitvaardigd.

Zowel MN als haar opdrachtgevers zijn ondertekenaar van de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI). Op basis hiervan sluit MN, namens haar opdrachtgevers, ondernemingen uit wanneer een product of kernactiviteit van die onderneming in strijd is met internationale verdragen, zoals de productie van controversiële wapens. Ook als activiteiten van ondernemingen niet passend zijn worden ondernemingen uitgesloten. Hierbij kan gedacht worden aan activiteiten rondom tabak, wapens voor civiel gebruik en thermische steenkool. Tot slot kunnen ondernemingen worden uitgesloten na een onsuccesvolle dialoog.

Met het uitsluitingsbeleid beperken MN en haar opdrachtgevers associatie met de uitgesloten partijen om zo ook ESG-gerelateerde reputatierisico's te voorkomen. Een reputatierisico is een type duurzaamheidsrisico en heeft betrekking op de mogelijke reputatieschade van een bedrijf als gevolg van negatieve gebeurtenissen, controverses of schandalen. Dit kan betrekking hebben op ecologisch-gerelateerde incidenten, sociale kwesties en governance-gerelateerde zaken. Meer informatie over het uitsluitingsbeleid is te vinden op de [website](#).

2. Actief aandeelhouderschap

MN voert namens de beleggingsfondsen, eventueel in samenwerking met andere grote beleggers, engagement met portefeuilleondernemingen in de beursgenoteerde aandelenportefeuilles. Daarnaast stemt MN wereldwijd op aandeelhoudersvergaderingen van de ondernemingen waarin zij namens haar opdrachtgevers belegt. Hiermee is het mogelijk om invloed uit te oefenen op de ontwikkeling van ondernemingen en een bijdrage te leveren aan duurzaam ondernemingsbeleid dat houdbaar is voor de lange termijn. Hiermee beoogt MN duurzaamheidsrisico's te mitigeren; het inzetten van het instrument actief aandeelhouderschap vergroot namelijk de kans dat het bedrijfsmodel van een onderneming waarin belegd wordt naar de toekomst toe houdbaar is en daardoor rendabel blijft. Met betrekking tot deze betrokkenheid van MN bij ondernemingen waarin wordt belegd namens opdrachtgevers heeft MN een betrokkenheidsbeleid opgesteld dat te vinden is op de [website](#).

3. Integratie duurzaamheidsrisico's per beleggingscategorie en bij managerselectie

3.a Manager-selectie & -monitoring

Externe vermogensbeheerders en fondsbeheerders (hierna: managers) worden geselecteerd op basis van onder andere hun expertise met betrekking tot een specifieke beleggingscategorie, maar ook op basis van de capaciteit om duurzaamheidsrisico's en -kansen te integreren in het beleggingsproces en zo de duurzaamheidsrisico's van de beleggingsportefeuille te beperken.

Van managers wordt gevraagd ondertekenaar te zijn van de UNPRI of een vergelijkbare duurzaamheidsstandaard, om op deze manier te voldoen aan de voorwaarden die de Verenigde Naties stellen met betrekking tot duurzaam beleggen. Daarnaast stelt MN minimum eisen aan het ESG-beleid van managers. Zo moeten ESG-criteria geïntegreerd zijn in het beleggingsproces en specifiek zijn voor de verschillende beleggingscategorieën waardoor duurzaamheidsrisico's worden verminderd. Dit gebeurt bijvoorbeeld door 1) het meewegen van specifieke ESG kenmerken van ondernemingen bij de constructie van portefeuilles en de constructie van een maatwerk Benchmark waarmee een beheerder wordt vergeleken, of 2) door binnen verschillende bedrijfssectoren enkel te beleggen in ondernemingen die volgens de beoordeling van onze dataprovider relatief minder grote ESG-*risico's* lopen, omdat zij ófwel een relatief beperkte blootstelling naar deze *risico's* hebben ófwel deze *risico's* relatief goed beheersen, dan wel beide. Het ESG-beleid van managers en de implementatie ervan in beleggingsportefeuilles worden regelmatig beoordeeld. Als een manager minder dan gemiddeld scoort op ESG-beleid, dan gaat MN hierover met de manager in gesprek. Door het selecteren en monitoren van managers beperken MN en haar opdrachtgevers ook ESG-gerelateerde reputatierisico's doordat de kans dat duurzaamheidsrisico's zich voordoen bij de door hen aangestelde managers kleiner wordt.

3.b Integratie duurzaamheidsrisico's per beleggingscategorie

De hiervoor genoemde MVB-instrumenten van uitsluitingsbeleid en actief aandeelhouderschap gelden voor alle beleggingsportefeuilles. Voor een aantal beleggingscategorieën worden daarnaast op specifieke wijze duurzaamheidsrisico's meegenomen in beleggingsbeslissingen om deze *risico's* te mitigeren. Hieronder wordt per beleggingscategorie een toelichting gegeven over de integratie van duurzaamheidsrisico's in de beleggingsbeslissingen ten aanzien van de beleggingen in beheer bij MN, dan wel waar MN beleggingsadvies over geeft.

ESG-landenraamwerk voor staatsobligaties opkomende landen en aandelen van state-owned enterprises (SOEs)

MN en haar opdrachtgevers gebruiken een ESG-landenraamwerk om te bepalen welke overheden op basis van ESG-overwegingen bij MN en haar opdrachtgevers passen. Van landen die niet voldoen aan de criteria van het landenraamwerk worden geen staatsobligaties of aandelen uitgegeven door SOEs in beleggingsportefeuilles opgenomen omdat het duurzaamheidsrisico te groot wordt geacht. De criteria omvatten onder andere het milieubeleid van overheden, het welzijn van de bevolking en de naleving van burgerrechten.

De indicatoren in het ESG-landenraamwerk voor verschillende aspecten zijn:

- Milieubeleid:
 - De Vulnerability Index en de Readiness Index van Notre Dame Global Adaptation Initiative (ND Gain). De Vulnerability Index schat de kwetsbaarheid van een land voor de negatieve gevolgen van klimaatverandering. De Readiness Index meet in hoeverre een land mogelijkheden heeft zich te weren tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering en de intentie heeft om daadwerkelijk actie te ondernemen.
 - De Climate Change Performance Index (CCPI) van GermanWatch. De CCPI beoordeelt landen op basis van vier aspecten die relevant zijn om de bijdrage van een land aan de energietransitie te bepalen: emissies, klimaatbeleid, energiegebruik en hernieuwbare energie.
- Welzijn:
 - De Human Development Index van het United Nations Development Programme. Deze index meet het welzijn van de bevolking van een land op de aspecten gezondheid, opleidingsniveau en levensstandaard
- Bestuur:
 - De Corruption Perception Index van Transparency International. Deze indicator geeft aan in hoeverre men denkt dat corruptie aanwezig is in de politieke besluitvorming in een land.
 - De Democracy Index van de Economist Intelligence Unit. Deze index meet de mate waarin burgerrechten vastgesteld zijn en nageleefd worden, en gesproken kan worden van een democratie.

Beursgenoteerde aandelen en ondernemingsobligaties

Voor het inschatten van duurzaamheidsrisico's van ondernemingen wordt gebruik gemaakt van ESG-scores van een externe dataprovider. Voor specifieke thema's worden ook enkele aanvullende ecologische en sociale indicatoren gebruikt. Er wordt niet belegd in ondernemingen die volgens de methode van deze dataprovider relatief grote financiële risico's lopen ten opzichte van hun peers. MN beperkt de risico's voor de beleggingsportefeuille dus door binnen verschillende sectoren enkel te beleggen in ondernemingen die volgens de beoordeling van de dataprovider relatief minder grote duurzaamheidsrisico's lopen, omdat zij ófwel een relatief beperkte blootstelling naar deze risico's hebben ófwel deze risico's relatief goed beheersen dan wel beide.

De ESG-score is ontworpen om het lange termijn weerstandvermogen van een onderneming te meten tegen de relevante materiële ecologische, sociale en governance risico's. Per onderneming wordt voor verschillende relevante ESG-onderwerpen het risico beoordeeld en tot uitdrukking gebracht in een ESG-score per onderwerp. Op basis van deze scores wordt een totale ESG-score vastgesteld. Deze ESG-score rangschikt duurzaamheidsrisico's in 7 categorieën van AAA (als hoogste rating) t/m CCC (als laagste rating). Bij de selectie van beursgenoteerde aandelen in ontwikkelde landen worden hiernaast aanvullende indicatoren op ecologische thema's als: "biodiversiteit", "waterschaarste", "circulaire economie" en

sociale thema's, als: "arbeidstransitie" en "geneesmiddelen, gezondheidszorg en gezonde voeding" gehanteerd. Daardoor blijven alleen de ondernemingen in de beleggingsportefeuille die op onderliggende thema's voldoende scores. Ondernemingen kunnen een lage score op één thema niet compenseren met een hoge score op een ander thema.

In aanvulling op de screening op basis van de eerder genoemde ESG-score en indicatoren worden er verschillende acties genomen die naar verwachting de transitierisico's verlagen. Zo worden in beursgenoteerde aandelenportefeuilles de relatief slechtst presterende ondernemingen, in de meest carbon intensieve sectoren verwijderd. Om te beoordelen welke ondernemingen dit zijn wordt onder andere de huidige carbon intensiteit van de onderneming meegewogen, evenals vooruitkijkende elementen zoals (het ambitieniveau van) gepubliceerde carbon reductiedoelstellingen en de maatregelen die de onderneming heeft aangekondigd om een bijdrage te leveren aan de energietransitie. We beperken de klimaattransitierisico's dus onder andere door niet te investeren in ondernemingen die actief zijn in carbon intensieve sectoren en die, op basis van de Low Carbon Transition score, relatief grote transitierisico's lopen ten opzichte van andere ondernemingen binnen hun sector.

Ook wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van klimaatrisico's met behulp van Climate Value at Risk data van een externe dataleverancier, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen de eerder benoemde transitierisico's en fysieke klimaatrisico's. De resultaten van deze inschatting wordt gepresenteerd in de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)-Rapportage, welke als bijlage is opgenomen in het Jaarverslag van MN en haar opdrachtgevers.

Tot slot geldt het ESG-landenraamwerk voor aandelen van SOEs. Dit raamwerk is hierboven beschreven. SOEs mogen alleen in aandelenportefeuilles worden opgenomen indien een land aan de criteria van het ESG-landenraamwerk voldoet. Een concreet voorbeeld van een duurzaamheidsrisico voor beleggingen in aandelen van een SOE is onwenselijk gedrag van de overheid van een land op sociaal of governance gebied, waardoor sancties tegen het land uitgeroepen kunnen worden met het mogelijke gevolg dat de waarde en/of de liquiditeit van de aandelen kan dalen.

Staatsobligaties opkomende landen

Voor de inschatting van duurzaamheidsrisico's van staatsobligaties gebruikt MN het hierboven genoemde ESG-landenraamwerk. Het ESG-landenraamwerk is ontwikkeld omdat ESG-factoren het rendement van staatsobligaties negatief kunnen beïnvloeden.

Private equity

Voor de MN private equity beleggingsfondsen worden geen nieuwe investeringen meer gedaan. Naar verwachting worden deze fondsen in de komende periode geliquideerd. Voor deze MN fondsen worden duurzaamheidsrisico's niet meer ingeschat door de externe fondsbeheerders omdat de beleggingen verkocht gaan worden.

Beloningsbeleid – informatie in het kader van artikel 5 SFDR (transparantie over het beloningsbeleid met betrekking tot integratie van duurzaamheidsrisico's)

Het beloningsbeleid van MN zet niet aan tot het nemen van buitensporige risico's, waaronder duurzaamheidsrisico's.

MN denkt dat een te hoog percentage aan variabele beloningen of prestatiecriteria een sterke nadruk kan leggen op het nastreven van korte-termijn doelstellingen en daarmee kan aanzetten tot risicovol gedrag. Gezien de maatschappelijke doelstellingen en context van de organisatie neemt MN daarom een

terughoudende positie in. Dit heeft als gevolg dat slechts bepaalde functies in aanmerking komen voor een variabele beloning en dat functies die worden aangemerkt als Identified Staff niet in aanmerking komen.

Voor de functies die wél een variabele beloning kennen geldt dat deze pas wordt toegekend bij het behalen van twee vooraf afgesproken jaarlijkse doelstellingen. Maximaal één van de twee jaardoelstellingen is een financiële (kwantificeerbare) doelstelling. Daarbij geldt dat de weging van de financiële doelstelling nooit meer mag zijn dan 50%.

De variabele beloning zelf is maximaal 20% van het jaarsalaris.

Bovendien schrijft het beloningsbeleid voor dat medewerkers van vermogensbeheer die direct betrokken zijn bij de uitvoering van het beleid dat betrekking heeft op duurzaamheid en risicobeheersing worden gestuurd op het beheersen van duurzaamheidsrisico's in de beleggingsdienstverlening. Medewerkers dienen geen ongewenste risico's (zoals duurzaamheidsrisico's) te nemen en worden geacht rekening te houden met de duurzaamheidswensen van opdrachtgevers.

Doordat binnen MN:

- i) maar een beperkt aantal functies in aanmerking komt voor een beperkte variabele beloning en deze variabele beloning beperkt afhankelijk is van het behalen van een financiële doelstelling; en
- ii) medewerkers worden gestuurd op het beheersen van duurzaamheidsrisico's in de beleggingsdienstverlening,

zet het beloningsbeleid van MN niet aan tot het nemen van buitensporige duurzaamheidsrisico's.

MN besteedt een deel van het beheer uit aan externe managers, zowel binnen als buiten de EU. Omdat Europese managers wettelijk verplicht zijn middels hun beloningsbeleid niet aan te zetten tot het nemen van buitensporige duurzaamheidsrisico's, hanteert MN als uitgangspunt dat zij hieraan voldoen. Voor managers die niet gevestigd zijn in de EU is dit niet per definitie het geval en monitort MN op dit aspect.

Versiebeheer

<u>Versie</u>	<u>Datum</u>	<u>Paragraaf</u>	<u>Toelichting op aanpassingen</u>
1.0	10 maart 2021	n.v.t.	Initiële tekst opgesteld
1.1	15 juni 2023	Gehele tekst	Concretisering aangebracht door een duidelijkere link te maken tussen een duurzaamheidsrisico en de acties die MN onderneemt om dat risico te beperken.

2.0	10 januari 2025	Gehele tekst	Actualisatie tekst als gevolg van onder meer nieuwe beleggingsstrategie EMD, geactualiseerd beloningsbeleid en verduidelijking integratie duurzaamheidsrisico's in het beleggingsbeleid.